The Mitzvah Shiur - Giving People The Benefit Of The Doubt (Parshat Noach)
The Case of Noach:

1. Genesis 6:9

ָאֵלֶה תּוֹלְדָת נֹחַ נֹחַ אָישׁ צַדָּיק **תַּמִים הָיָה <mark>בְּדְרֹתֵיו</mark> אֶת־הָאֱלֹהָי**ם הַתְהַלֶּרְ־נְחַ:

This is the line of Noah.—Noah was a righteous man; **he was blameless in his age**; Noah walked with God.

2. Rashi

בדרותיו. יֵשׁ מֵרַבּוֹתֵינוּ דּוֹרְשִׁים אוֹתוֹ לְשֶׁבַח, כָּל שֶׁכֵּן אִלּוּ הָיָה בְדוֹר צַדִּיקִים הָיָה צַדִּיק יוֹתֵר; וְיֵשׁ שִׁדּוֹרְשִׁים אוֹתוֹ לִגְנַאי, לְפִּי דוֹרוֹ הָיָה צַדִּיק וְאִלּוּ הָיָה בְדוֹרוֹ שֶׁל אַבְרָהָם לֹא הָיָה נָחְשָׁב לְכְלוּם שׁדּוֹרְשִׁים אוֹתוֹ לִגְנַאי, לְפִּי דוֹרוֹ הָיָה צַדִּיק וְאִלּוּ הָיָה בְדוֹרוֹ שֶׁל אַבְרָהָם לֹא הָיָה נָחְשָׁב לְכְלוּם (סנה' ק"ח):

IN HIS GENERATIONS — Some of our Rabbis explain it (this word) to his credit: he was righteous even in his generation; it follows that had he lived in a generation of righteous people he would have been even more righteous owing to the force of good example. Others, however, explain it to his discredit: in comparison with his own generation he was accounted righteous, but had he lived in the generation of Abraham he would have been accounted as of no importance (cf. Sanhedrin 108a)

3. Vayikra 19:15

לא־תַעֲשָׂוּ עָׂנֶל בַּמִשְׁפָּט לא־תִשָּׂא פְנֵי־דָּל וְלָא תָהְדֵּר פְּנֵי גָדְוֹל בְּצֶדֶק תִּשְׁפִּט עֲמִיתֶךְ:

You shall not render an unfair decision: do not favor the poor or show deference to the rich; judge your kinsman fairly.

4.

Sefer HaMitzvot of Rambam

המצווה הקע"ז

הציווי שנצטוו הדינים להשוות בין בעלי הדין, לתת לכל אחד מהם לומר דבריו בין שמאריך ובין שמקצר, והוא אמרו: "בצדק תשפט עמיתך" (ויקרא יט, טו).

ובא הפירוש בספרא: "שלא יהא אחד מדבר כל צרכו ואחד אומר לו: קצר דבריך".

זהו אחד העניינים שכוללם ציווי זה. ויש בו עוד: שכל אדם מצווה לדון דין תורה אם הוא בקי בכך ובעלי הדין התחילו לטעון לפניו. ובפרוש אמרו: "אחד דן את חברו דבר תורה, שנאמר: בצדק תשפט עמיתך".

ויש בו עוד: <mark>שחייב אדם לדון את חברו לכף זכות</mark> ולא יפרש מעשיו ודבריו <mark>אלא לטוב ולחסד</mark>.

וכבר נתבארנו כונות ציווי זה במקומות מפוזרים בתלמוד.

Sefer HaMitzvot of Rambam - Positive Commandment 177

The 177th *mitzvah* is that judges are commanded to treat both litigants equally. Both must be allowed [to speak], whether it takes a long time or a short time.

The source of this commandment is G-d's statement, "Judge your people fairly."

The *Sifra* explains, "He should not allow one to speak as long as he needs and then tell the other, 'Speak for a short time.' " This is one of the laws included in this commandment.

It also includes the law that if one is qualified to judge, and the litigants have begun to present their case, one is required to complete hearing the case. Our Sages explicitly said, "One is required by the Torah to act as a judge, as the verse says, 'Judge your people fairly.' "

This *mitzvah* also includes the law that one is required to judge other people favorably, and to explain their words and actions only in a good and kind way.

The details of this *mitzvah* are explained in a number of passages in the Talmud.

Sefer Hachinuch Mitzvah 235 - מצוה שישפט בצדק - The commandment to judge with righteousness

גם במה שאמרנו שכל אדם חיב לדון חברו לכף זכות, שהוא בכלל המצוה, יהיה סבה להיות בין אנשים שלום ורעות...

Also about that which we said that every person is obligated to judge his fellow favorably - that it is included in the commandment - is a cause for there to be peace and amity among people.

5. Shabbat 127a-b

אָמַר רַב יְהוּדָה בַּר שֵׁילָא אָמַר רַבִּי אַסִּי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: שִׁשָּׁה דְּבָרִים אָדָם אוֹכֵל פֵּירוֹתֵיהֶן בָּעוֹלָם הַזָּה וְהַקֶּרֶן קַיֶּימֶת לוֹ לָעוֹלָם הַבָּא, וְאֵלּוּ הֵן: הַכְנָסַת אוֹרְחִין, וּבִיקּוּר חוֹלִים, וְעִיּוּן תְּפִלָּה, וְהַשְׁבָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ, וְהַמְּגַדֵּל בָּנָיו לְתַלְמוּד תּוֹרָה, <mark>וְהַדָּן אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף זְכוּת</mark>.

Rav Yehuda bar Sheila said that Rabbi Asi said that Rabbi Yoḥanan said: There are six matters a person enjoys the profits of in this world, and nevertheless the principal exists for him for the World-to-Come, and they are: Hospitality toward guests, and visiting the sick, and consideration during prayer, and rising early to the study hall, and one who raises his sons to engage in Torah study, and one who judges another favorably, giving him the benefit of the doubt.

תָּנוּ רַבָּנַן: הַדָּן חֲבֵירוֹ לְכַף זְכוּת — דָנִין אוֹתוֹ לִזְכוּת. וּמַאֲשֶׂה בְּאָדָם אֶחָד שֶׁיַּרַד מִגָּלִיל הָעֶלְיוֹן וְנִשְׂכֵּר אֵצֶל בַּנַּי, הַבָּיָת אֶחָד בַּדָּרוֹם שָׁלֹשׁ שָׁנִים. עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים אָמֵר לוֹ: תֵּן לִי שְׂכָרִי, וְאֵלֵךְ וְאָזוּן אֶת אִשְׁתִּי וּבָנֵי. אָמֵר לוֹ: אֵין לִי מַעוֹת. אָמֵר לוֹ: תֵּן לִי פֵּירוֹת. אָמֵר לוֹ: אֵין לִי. תַּן לִי קַרְקע — אִין לִי. תֵּן לִי בְּהֵמְה — אֵין לִי. תַּן לִי בְּהָמָה — אֵין לִי. תַּן לִי בְּהַמְה בּלִיו לַאֲחוֹרָיו, וְהָלַף לְבֵיתוֹ בְּפַחֵי נֶפֶשׁ .לִי. תֵּן לִי כָּרִים וּרְסָתוֹת — אֵין לִי. הִפְּשִׁיל כֵּלִיו לַאֲחוֹרָיו, וְהָלַף לְבֵיתוֹ בְּפַחֵי נֶפֶשׁ

The Sages taught in a baraita: One who judges another favorably is himself judged favorably. And there was an incident involving a certain person who descended from the Upper Galilee and was hired to work for a certain homeowner in the South for three years. On the eve of the Day of Atonement, he said to the homeowner: Give me my wages, and I will go and feed my wife and children. The homeowner said to him: I have no money. He said to him: In that case, give me my wages in the form of produce. He said to him: I have none. The

worker said to him: **Give me** my wages in the form of **land**. The homeowner said to him: **I have none**. The worker said to him: **Give me** my wages in the form of **animals**. **He said to him: I have none**. The worker said to him: **Give me cushions and blankets**. He said to him: **I have none**. The worker **slung his tools** over his shoulder **behind him and went to his home in anguish**.

ּלְאַחַר הָרֶגֶל נָטַל בַּעַל הַבַּיִת שְׂכָרוֹ בְּיָדוֹ, וְעִמּוֹ מֵשׁוֹי שְׁלֹשָׁה חֲמוֹרִים, אֶחָד שֶׁל מַאֲכָל, וְאֶחָד שֶׁל מִשְׁהָּה, וְאֶחָד שֶׁל מִינֵי מְגָדִים, וְהָלַךְ לוֹ לְבֵיתוֹ. אַחַר שֶׁאָכְלוּ וְשָׁתוּ נָתַן לוֹ שְׂכָרוֹ.

After the festival of *Sukkot*, the homeowner took the worker's wages in his hand, along with a burden that required three donkeys, one laden with food, one laden with drink, and one laden with types of sweets, and went to the worker's home. After they are and drank, the homeowner gave him his wages.

אָמַר לוֹ: בְּשָׁעָה שֶׁאָמַרְתָּ לִי ״מֵן לִי שְׁכָרִי״ וְאָמַרְתִּי ״אֵין לִי מָעוֹת״, בַּמֶּה חֲשַׁדְתַּנִי? אָמַרְתִּי: שֶׁמָּא פְּרַקְמַטְיָא בְּזוֹל נִזְדַמְנָה לְּדְּ, וְלָקַחְתָּ בָּהֶוֹ. וּבְשָׁעָה שֶׁאָמַרְתָּ לִי ״מֵן לִי בְּהֵמָה״, וְאָמַרְתִּי ״אֵין לִי בְּהֵמָה״, בַּמֶּה חֲשַׁדְתַּנִי? אָמַרְתִּי: שֶׁמָּא מוּשְׂבֶּרֶת בְּיַד אֲחֵרִים. בְּשָׁעָה שֶׁאָמַרְתִּי לִי קַרְקַע״, וְאָמַרְתִּי לְדְּ ״אֵין לִי קַרְקַע״, בַּמֶּה חֲשַׁדְתַּנִי? אָמַרְתִּי: שֶׁמָּא מוּחְבֶּרֶת בְּיֵד אֲחֵרִים הִיא. וּבְשָׁעָה שֶׁאָמַרְתִּי לְדְ ״אֵין לִי בַּירוֹת״ בַּמֶּה חֲשַׁדְתַנִי? אָמַרְתִּי: שֶׁמָּא אֵינָן מְעוּשָׂרוֹת. וּבְשָׁעָה שֶׁאָמַרְתִּי לְדְ ״אֵין לִי כָּרִים וּכְסָתוֹת״ בַּמֶּה חֲשַׁדְתַּנִי? אָמַרְתִּי: שֶׁמָּא הָלָי כָּלִים נִּלְבָּיִים בָּלְבִין לַשְׁבָה וְשִׁבְּתִּי לְדְּ ״אֵין לִי כָּרִים וּכְסָתוֹת״ בַּמֶּה חֲשַׁדְתַּנִי? אָמַרְתִּי: שֶׁמָּא מִּרְתִּי לְדְּ ״אֵין לִי כָּרִים וּכְסָתוֹת״ בַּמֶּה חֲשַׁדְתַּנִי? אָמַרְתִּי: שֶׁמָּא

The homeowner said to him: When you said to me: Give me my wages, and I said: I have no money, of what did you suspect me? Why did you not suspect me of trying to avoid paying you? The worker answered, I said: Perhaps the opportunity to purchase merchandise [perakmatya] inexpensively presented itself, and you purchased it with the money that you owed me, and therefore you had no money available. The homeowner asked: And when you said to me: Give me animals, and I said: I have no animals, of what did you suspect me? The worker answered: I said: Perhaps the animals are hired to others. The homeowner asked: When you said to me: Give me land, and I said: I have no land, of what did you suspect me? The worker answered: I said: Perhaps the land is leased to others, and you cannot take the land from the lessees. The homeowner asked: And when you said to me: Give me produce, and I said: I have no produce, of what did you suspect me? The worker answered: I said: Perhaps they are not tithed, and that was why you could not give them to me. The homeowner asked: And when I said: I have no cushions or blankets, of what did you suspect me? The worker answered: I said: Perhaps he

consecrated all his property to Heaven and therefore has nothing available at present.

אָמַר לוֹ: הָעֲבוֹדָה! כָּךְ הָיָה. הִדַּרְתִּי כָּל נְכָסֵי בִּשְׁבִיל הוּרְקָנוֹס בְּנִי שֶׁלֹא עָסַק בַּתּוֹרָה. וּכְשֶׁבָּאתִי אֵצֶל חֲבֵירַי בַּדָרוֹם הִתִּירוּ לִי כָּל נְדָרַי. <mark>וְאַתָּה, כְּשֵׁם שֶׁדַּנְתַנִי לְזְכוּת, הַמֶּקוֹם יָדִין אוֹתְדְּ לְזְכוּת</mark>

The homeowner said to him: I swear by the Temple service that it was so. I had no money available at the time because I vowed and consecrated all my property on account of Hyrcanus, my son, who did not engage in Torah study. The homeowner sought to avoid leaving an inheritance for his son. And when I came to my colleagues in the South, the Sages of that generation, they dissolved all my vows. At that point, the homeowner had immediately gone to pay his worker. Now the homeowner said: And you, just as you judged favorably, so may God judge you favorably.

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת אבות פרק א

והוי דן את כל האדם לכף זכות - עניינו, שאם יהיה אדם שאינו ידוע לך, לא תדע האם צדיק הוא או רשע, ותראהו עושה מעשה או אומר דבר, שאם יפורש באופן מה הריהו טוב, ואם תפרשהו באופן אחר הרי הוא רע - פרשהו כטוב, ואל תחשוב בו רע. אבל אם היה איש ידוע שהוא צדיק, ומפורסם במעשי הטוב, ונראה לו מעשה שכל תכונותיו יורו על היותו מעשה רע, ואין להכריע בו שהוא מעשה טוב אלא בדוחק רב מאד ובאפשרות רחוקה - צריך לפרש אותו כטוב, הואיל ויש צד אפשרות להיותו טוב, ואין מותר לחושדו, ועל זה יאמרו: "כל החושד כשרים לוקה בגופו". וכן אם היה רשע ונתפרסמו מעשיו, ואחר כך ראינוהו עושה מעשה שראיותיו כולן מורות שהוא טוב, ובו צד אפשרות רחוקה מאד לרע - צריך להשמר ממנו, ולא להאמין בו טוב, הואיל ויש בו אפשרות לרע, אמר: +משלי כו, כה+ "כי יחנן קולו אל תאמן בו, כי שבע תועבות בליבו". ואם היה בלתי ידוע, והמעשה נוטה אל אחד משני הקצוות - צריך בדרך המעלה שידון לכף זכות, איזה משני הקצוות שתהיה

.9 חפץ חיים לשון הרע כלל ג

ז. ודע עוד כלל גדול ועיקר בענינים אלו, אם הוא רואה אדם שדיבר דבר או עשה מעשה, בין ממה שבין אדם למקום או ממה שבין אדם לחבירו, ויש לשפוט דברו ומעשהו לצד הטוב ולצד הזכות, אם האיש ההוא ירא אלהים נתחייב לדון אותו לכף זכות אפילו אם הדבר קרוב ונוטה אצל הדעת יותר לכף חובה. ואם הוא מן הבינונים אשר יזהרו מן החטא ופעמים יכשלו בו, אם הספק שקול, צריך להטות הספק ולהכריעו לכף זכות, כמו שאמרו רז"ל הדן את חבירו לכף זכות המקום ידינהו

לכף זכות, והוא נכנס בכלל מאמרו יתברך בצדק תשפוט עמיתך. ואפילו אם הדבר נוטה יותר לכף חובה נכון מאד שיהיה הדבר אצלו כמו ספק ואל יכריעהו לכף חובה. ובמקום שהדבר נוטה לכף זכות דבודאי אסור על - פי הדין לדונו לכף חובה, והוא דן אותו לכף חובה, ובשביל זה הלך וגינהו, לבד שעבר בזה על בצדק תשפוט עמיתך, עוד עבר בזה על איסור סיפור לשון הרע

Sefer Chafetz Chaim: Yisrael Meir (HaKohen) Kagan (January 26, 1838 – September 15, 1933)

But this din is subject to various qualifications, as I shall explain. For if he [the object of the lashon hara] were a "mediocre" person, a plain man of Israel, who generally guarded himself against sin, and "stumbled" in this sin only occasionally, and it is possible to assume that he committed this sin unintentionally, or that he did not know this thing to be forbidden, or that he thought the ruling to be a stringent one [chumra], or conducing to a good trait in general, which saintly men are circumspect in — then, even if he saw him transgress this several times, he should certainly be given the benefit of the doubt, and it is forbidden to expose him, so that he not be an object of shame before his people, and so that he not be shamed even in his own eyes. And it is forbidden to hate him for this, for he must be judged in the scales of merit, this being a positive commandment of the Torah, according to many poskim, viz. (Vayikra 19:15): "In [the scales of] righteousness shall you judge your friend."

10. אורחות צדיקים כ״ה:כ״ג

אם תראה אדם אשר ידבר דבר או יעשה מעשה, ויש לדון דבריו ומעשיו לצד חובה ולצד זכות, אם הוא ירא אלהים – נתחייב לדונו לכף זכות על דרך אמת, אפילו אם הדבר נוטה לחובה יותר מלזכות. ואם הוא בינוני, אשר נזהר מן החטא ופעמים ייכשל בו – יש עליך להטות הספק ולהכריעו לכף זכות, והמקום יתעלה יכריע אותנו לכף זכות (שבת קכז ב). והיא מצות עשה מן התורה, שנאמר (ויקרא יט טו): "בצדק תשפט עמיתך". ואם הדבר נוטה לצד חובה, אם האיש רוב מעשיו לרעה, וידעת כי אין יראת השם יתעלה בלבו – תכריע מעשיו ודבריו לכף חובה.

Orchot Tzadikim 25:23 - Composed in Middle-Age Germany (c.1400 - c.1500 CE). Orchot Tzadikim, originally named Sefer Ha-Middot by the anonymous author, is a book of Jewish ethical teachings.

If you see a man who speaks a word or does a deed which can be interpreted either favorably or unfavorably, then if he is a man who reveres God you are obliged to give him the benefit of the doubt, even if the unfavorable interpretation appears more likely. And if he is an ordinary person who guards himself from sin, but occasionally stumbles, it is still your duty to put doubt aside and decide his favor. And our Sages, of blessed memory, said: "He who judges his neighbor in the scale of merit is himself judged favorably" (Shabbath 127b). And this is a positive commandment in the Torah, as it is said, "But in righteousness shalt thou judge thy neighbor" (Lev. 19:15). And if the matter inclines to the unfavorable interpretation, let it be with you as though there were a doubt and do not judge the man unfavorably. But if the man's deeds for the most part are evil, and you know that he is not one who reveres God in his heart, then you should put the unfavorable interpretation on his deeds and words.

11. Bahya ben Asher ibn Halawa (בחיי בן אשר אבן חלואה, 1255–1340).

_	117	7	**	۹ .

הכא: ונואלו ¹⁵, וכתיב התם: אשר נואלנו ¹⁹. והוי דן את כל אדם לכף זכות, דבר הניכר לעינים שהוא ענין רע או דבר עבירה אי אפשר בזה לדונו לזכות, אלא כל זמן שרואה אדם בחברו עושה דבר ויכול הוא לדון אותו דבר לשני צדדים: לצד חוב ולצד זכות, יש לו להניח צד חיוב ולדונו לצד זכות, וזה בכל אדם, ולכך אמר ,את כל אדם׳, ואין צריך לומר לגדולי ישראל ולצדיקים שבהם שיש לו לאדם לדונן לזכות אע״פ שיש שם צדדים נוטים יותר לחובה ¹⁹, כאותה שאמרו במסכת שבת פרק מפנין ²¹ בענין רבי יהושע שסיפר עם מטרונה ונתיחד עמה כשבא לעלייה ונעל הדלת ודבר עמה, ויצא וטבל, ודנהו תלמידיו לכף זכות, ושאל להם: בשעה שבאתי לדבר עמה ונעלתי הדלת בפני במה חשדתוני, אמרו לו: שמא ניתזה צינורה * מפיה ונפלה עליך והוצרכת לטבילה. אמר להם: העבודה, אמרו לו: שמא ניתזה צינורה * מפיה ונפלה עליך והוצרכת לטבילה. אמר להם: העבודה,

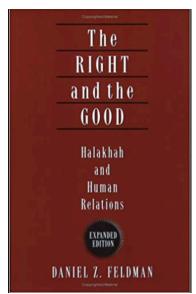
דאיטפשנא. ועיין כד"ם תענית שם בהערה נ. 20 <u>כן מבואר בפירוש הרמב"</u>ם, ע"ש. 21 שבת סכז, ב: והובא כאז במחזור ויטרי בקיצור. 22 "רבר מלכות סתר", בנמרא רק "רבר מלכות". ווצריך להעלימו". לפי זה אולי כוונת רבינו: דבר מלכות "הצריך" סתר.

מזולתו יתקיים בידו יותר והוא יותר מבואר, (רמב״ם). צינורה. רוק, וגזרו על העמים אפילו היה כמוהו בחכמה או למטה הימנו שיהו כזבים לכל דבריהם (רש״י קכז, ב).

12. Rabbi Eliyahu Dessler - Eliyahu Eliezer Dessler (1892 – 30 December 1953). He is best known for being the *mashgiach ruchani* ("spiritual counselor") of the Ponevezh yeshiva in Israel and through collections of his writings published posthumously by his pupils.

מכתב הלק ה - עמ׳ 431 מאליהו הלק ה - די לכף זכות

החיוב לדון לכף זכות בא מכח ואהבת לרעך כמוך. כמו שאדם האמתלאות הן "לא דוכים ולא יער", כך מחוייב לעשות לחברו. אם מחפש ומוצא זכות לעצמו על כל מעשיו המקולקלים, ואפילו אם כל שחסר לו באהבה.

13.

V. Weighing Societal Factors

After the proper precautions have been taken, however, it seems that there is a place for generous evaluation of all individuals. A popular interpretation of the *Mishnah* in *Pirkei Avot* focuses on a detail of the language used. ⁶⁰ In formulating the obligation to be *dan l'khaf zekhut*,

the object of this endeavor is identified not merely as *kol adam*, "every person," but *kol ha-adam*, translatable as "all of the person." This is taken to mean that judgment should focus not merely on the incident at hand but on the entire individual, taking into careful account the circumstances of his life, the hardships and tribulations imposed upon him, and the influences guiding his weltanschauung. R. Menachem Mendel Schneersohn, the Lubavitcher Rebbe, 61 notes in this context that the *Mishnah*'s other topics are relevant: "Make for yourself a teacher, acquire a friend, and *hevei dan et kol ha-adam l'khaf zekhut*." The social and educational framework must be taken into account in judging each individual. R. Moshe Sofer observes that maintaining a spotless reputation before the suspicious community is more difficult than remaining innocent in the eyes of God, and thus a compassionate judgment is called for.

The role of mitigating factors within the scope of this imperative is the topic of a responsum by R. Natan Gestetner. He considers the question of whether one who assumes that another has transgressed inadvertently, rather than not at all, has fulfilled his responsibility in this regard. Further, one who chooses to believe that the other has sinned and repented, as opposed to never having committed any wrong-doing, is also subject to discussion. In his analysis, the relative severity and status of the relevant concepts are taken into account.

Developing a generosity of spirit in the estimation of others is valuable towards the harmonization of society and the maintenance of communal standards, as well as cultivating an instinct of altruism and kindness that is ultimately self-reflective. Indeed, the Talmud⁶⁵ promises, "He who judges others favorably, he himself is judged favorably." The Shittah Mekubetzet⁶⁶ comments on the seeming lack of necessity for God to employ this principle; as all is revealed before Him, Heavenly justice needs no evaluative guidelines. The truth is, however, that all fair

^{61.} Biurim L'Pirkei Avot; see also Milei D'Chasiduta to Pirkei Avot.

^{62.} Responsa Chatam Sofer 6:59.

^{63.} Responsa L'Horot Natan 8:13.

^{64.} See also D'var Moshe to Pirkei Avot and Mishpat Tzedek.

^{65.} Shabbat 127a.

^{66.} Nedarim 40a, s.v. D'lo likra.

judgments are cognizant of factors both blatant and latent. When generosity of assessment is the norm on Earth, Divine retribution that considers these elements will not lead to God being challenged as unjust. However, if this trait is foreign to human society, it will not be appreciated when practiced Above.67 R. Yehudah Loew of Prague (the Maharal)⁶⁸ makes a similar observation concerning the prohibitive correlate of the obligation to be dan l'khaf zekhut, the transgression of chosheid bik'shairim, suspecting the innocent.69 The Talmud warns that one who does so will be "bodily afflicted," lokeh b'gufo.70 R. Moshe Sofer⁷¹ questions the propriety of this penalty, noting that tradition holds that Heavenly retribution does not begin with physical punishment. The Maharal explains that no punishment is involved; rather, the cycle of suspicion an individual initiates will ultimately ensuare the instigator in its consequences. It thus falls to society and to the individual to ensure that generosity and understanding dictate the policies of interpersonal assessment.